

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt VIII. De remedijs ad perseverandum in perfectione vitæ Monasticæ, sive Eremiticæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

ardore citò arefcit; ita dapes illæ spirituales orã carnis cupiditate, mox à mente prophete difcedunt & torrefcunt. Sunt ve-ò hi torrentes auris, id est, fulgentes tam ex ardore dilectionis DEI, ex qua ad mentem prophete profuunt; * quàm ex manifesta notitia DEI, ad quam hominem propheticum secte è perducunt, sicut Dominus ait: *Qui diligit me diligetur à patre meo, & ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum.*

Quartò, eùm ad talem DEI notitiam perveneris, erit omnipotens contra hostes tuos visibiles & invisibiles, protegens te ab eis, sicut ipse ait: Protegam eum, quoniam cognovit nomen meum. Quin-ò, *acervabitur inde tibi argentum,* de quo Propheta ait:

*Eloquia Domini eloquia casta, argentum igne, id est, charitate examinatum. Quia enim, propter charitatem DEI, mundum & consortia hominum relinques, ut puro corde DEO inharcas; * mereberis divino abundè pectui colloquio, ita ut occulta etiam futura interdum revelentur tibi à DEO.*

Tunc ergo super omnipotentem delictis inastimabilibus afflues. & elevabu ad DEUM liberè contemplan- dum faciem mentis tuam. Ecce docui qualiter ad perfectionem propheticam pervenias, & finem Monasticæ vitæ eremiticæ attingas.

* Per amicitiam sc.

C A P V T V I I I.

De remedijs ad perseverandum in perfectione vitæ Monasticæ, live Eremiticæ.

DEinceps oportet ultimò videat, quomodò in perfectione propheticæ vitæ eremiticæ perseverare debeas. Sequitur enim in promissione mea, *Corvusque præcepti, ut pascant te ibi.* Quod utique ad tui consolationem necessarium judicavi. Nempe licet inenarrabilibus afflues delicijs, quàm diu bibes de torrente meæ voluptatis; duplici tamen ratione tuum gaudium nondum erit plenum.

Primò quidem, quoniam vehementissimè extoris tuis præcordijs desiderabis tunc faciem meam clarè conspicerè, quam tamen non poteris

Exod. 33. perspicuè videre: *non enim videbit me homo & vivet, quia ego lucem inhabitò inaccessibilem, quam nullus homo in hac vita videt, sed nec videre potest.*

1. Tim. 6. Secundo, quoniam dum in illis ineffabilibus delicijs, quas bibes de torrente meæ voluptatis, requiescere diutius conaberis, repentiè jam propter fragilitatem tui corporis ab eis motus ad te ipsum reverteris. *Corpus enim, quod corrumpitur aggravat animam, & terrena habitatio deprimit sensum multa cogitantem.*

Sap. 9. Hac itaque duplici ratione, quia sanctam faciem meam non poteris clarè cernere, & quia oppressus corruptibili corpore non valebis diutius degustare, nec permanere in illa gloriosa dulcedinis contemplatione, orabis tunc, si vis in perfectione perseverare, & dices incipiens gemere,

Psalm. 62. **DEUS DEUS meus ad te de luce vigilo, sicut anima mea ad te, quam multipliciter tibi caro mea in terra deserta, in via & in aquosa sic in sancto apparui, ut viderem virtutem tuam, & gloriam tuam.** Verùm, ne tunc irremediabilibus gemitibus, & cordis molestitudine inconsolabiliter dissolvaris, & desiderio videndi me, & fame gustandi suavitatem dulcedinis gloriæ meæ, ad consolationem tui, *Corvus præcepti ut pascant te ibi.*

Quippe corvorum nomine cum ratione intelliguntur sancti Prophetæ, tibi in exemplum dati à me: quia nequaquam de justitia sicut luce super-

biunt, sed per humilitatis gloriam & infirmitatis propriæ notitiam, peccatorum in se nigredinem confitentes, ajunt: *Si dixerimus, quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non peccati est.* Proinde de eorum quolibet scriptum est: *Qui præparat corvo escam suam, quando pulli ejus clamant ad DEUM vagantes, eo quod non habeant cibum?* Corvus ejus est naturæ, quod pullorum suorum in ortu candidorum ora hiantia, huc, illucque in nido vulturin-gantia, & cibos expetentia respicit, quibus cibum paucè prius non ministrat, donec per pennarum nigredinem proprii coloris similitudinem in eis recog- noscat: postquam ve-ò nigrescere eos conspicit, totis suis viribus eos deinceps pascit.

Sic interdum Prophetæ sancti à me missi nascuntur pulli, scilicet, discipuli, ad tantam tandem gratiam pervenientes ELI. Exemplo, ut bibant de torrente voluptatis meæ, quemadmodum & Propheta ille. Sed eùm ex infirmitate propriæ naturæ nondum fuerunt ad gustandum illam suavitatem perduci, huc, illucque vagantes desiderio ad me clamandi, eò quod, desideratos cibos illius internè dulcedinis nequeant adhuc fumere: e-iano juxta id, quod scriptum est, *nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in Regnum calorum,* debet se tunc per humilitatem adhuc reputare pullos (id est, parvulos in bono) & formidare, ne augmentum ostendant ex malo: scriptum est *1. Pet. 2.* *In multo offendimus omnes.*

Ei tamen ipsi plerumque à peccatis suis memoriam avertunt, & considerare propriam infirmitatem nesciunt, ac per hoc nigredinem, quam assumi oportet, contra mundi nitorem non ostendant. Tandem autem minus spiritalem illam reflectionem internè fumere possunt, quando exterius per cultum vitæ præsentis quasi magis nitescunt.

Corvus igitur in pullis ora hiantia respicit, sed antequam cibum ministrat, corpus indui pennarum nigredine in eis querit. Quia missus à me propheta priusquam ad absconitam escam voluptatis meæ discipulos perducatur, admonet eos, & expectat, ut (exemplo sui) à nitore vitæ præsentis per humilis lamenta penitentia nigrescant, & peccatorum propriorum nigredinem in se recognoscant. Qui si in confessione vitæ præterita lamenta sui gemitus (velut nigrescentes plumas) ex interioribus proferant, illico Propheta hiantibus in ore præparatam à me escam ministrat: quia ad gustandam dulcedinem de torrente voluptatis meæ emanantem eos inviat. Quos tantò ardentiùs de torrente reficit, quàm-ò verius à mundi nitore eos nigrescere, per humilis lamenta penitentia, cognoscit. Sed ut cognoscant discipuli se escam, ad *1. Pet. 39.* quam Propheta, eos vocat, à me recipere, cum ratione proponitur sub petitione: *Qui præparat corvo escam suam, quando pulli ejus clamant ad DEUM vagantes, eò quod non habeant cibum? subaudi nullo præparat mihi DEUS, qui sicut scriptum est, dat escam pullis corvorum invocantibus eum.*

Tu ergo fili mi, eùm ad perfectionem Propheticam, & finem monasticæ vitæ eremiticæ perveneris, & de torrente meæ voluptatis biberis, ne inde de tanta suavitatem gustata extollaris, repentiè ab ea ad tempus removeberis propter fragilitatem, & corruptionem tuæ carnis. Cave ergo tunc, ne de perfectionis recto descendens tolle aliquod ex his, quæ renuntians abdicasti. Nemo enim mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retrò, aptus est regno Dei. Quamobrem, quæ retrò sunt obliviscens, ad ea, quæ sunt priora, extendens te ipsum, persequere, donec pervenias ad destinatum bravium superne vocationis. Non enim qui hæc præcepta incepit, sed qui

Pulli qui in eis perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Et propterea vagans, instat pullorum corvi, debet ad me incessanter clamando dicere: *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te DEUS.* Nam si ad illam dulcedinis mez prægustatam suavitatem non confestim reducatis, hoc ideo fiet, primò, ut scias, te non ex tuis meritis, sed ex mea gratia ad illam suavitatem prius pervenisse: secundò, ut ardentius eam desideres, & multiplicius desiderando, capaciore redaris ad eam adipiscendam.

Ne autem interim à perfectione penitus corruas, *Corvus præcipi, ut pascant te ibi:* quia prædecessoribus tuis Prophetis mandavi, ut te doctrina exemplorum humilis penitentia pascant, qua peccatorum in te nigredinem humiliter recognoscebant, & nitorem vitæ carnalis vitabant. Quapropter, ut interim saturatus esse queas, eorum doctrina avidè pascaris, sicut scriptum est: *Sapientiam Antiquorum omnium exquire sapiens, & in Prophetis vacabis.* Quoniam si eorum exemplo, à nitore vitæ præsentis, per propria fragilitatis notitiam, & vetæ humilitatis modestiam, instat pullorum corvi totus nigrescas, per devotam orationem, ac debitam peccatorum confessionem copiosos lamenti gemitus, (velut nigrescentes plumas) ad DEUM proferas: tunc redacet te DEUS iterum ad gustandam gratiæ dulcedinem effluentem de torrente voluptatis suæ. Hinc enim scriptum est,

Matth. 6. Considerate corvos, quia non seminant, neque metunt, quibus non est cellarium, neque horreum, & DEUS pascit illos. Ecce docuit te, quomodo debeas humiliter perseverare in perfectione vitæ eremiticæ.

CAPVT IX.

ELIAM Prophetam per abrenuntiationem divitiarum, castitatis puritatem, & voluntatis propriæ negationem, ad perfectionem vitæ eremiticæ pervenisse.

ELIAS itaque, audita à DEO præfata lege perveniendi ad propheticam perfectionem, & monasticæ vitæ eremiticæ finem, & perseverandi in eadem, consideravit, *Quod non auditores, sed factores legis justificabuntur:* propter quod ex totis suis præcordiis studuit ad dictam perfectionem propheticam, & finem monasticæ vitæ eremiticæ pervenire, & legem ad eam perveniendi, quam à DEO audierat, opere adimplere, sicut de eo ita legitur scriptum in superiori lectione libri Regnorum: *Abijt ergo ELIAS, & fecit juxta verbum Domini: cumque abijisset, sedit in torrente Carith, qui est contra Jordanem: corvi quoque deserebant ei panem, & carnes manes, similiter panem, & carnes vespere, & bibebat de torrente.* Hæc autem verba præmissa exponemus, tam historicè, quam mysticè: quia utroque modo de ELIA verificata suere.

Quid sit Abijt ergo ELIAS, quò abijt? contra Orientem, hoc est, contra originale suæ carnis cupidinem. Quia enim in carne ejus non inhabitabat bonum, arbitratus est, se esse debitorem non carni, ut secundam carnem viveret, quia sicut inquit Apostolus, *Si secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.* Ideo ELIAS (ut in spiritu perfecte à DEO viveret) crucifixit carnem suam cum vitiis, & concupiscentiis, mortificans membra peccati, quæ sunt super terram, fornicationem, libidinem, immunditiam, & concupiscentiam ma-

Rom. 8. *Si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.* Ideo ELIAS (ut in spiritu perfecte à DEO viveret) crucifixit carnem suam cum vitiis, & concupiscentiis, mortificans membra peccati, quæ sunt super terram, fornicationem, libidinem, immunditiam, & concupiscentiam ma-

Coloss. 3. *Fornicationem, libidinem, immunditiam, & concupiscentiam ma-*

lam, à forti quodammodo antecessoribus suis: quoniam ut per puritatem castitatis, & incorruptionem suæ carnis æquaretur Angelis ad conversationis imitationem, seipsum (propter DEUM) virginitate perpetua primus hominum sponte decoravit. Qui seipsum proflus abnegans, & voluntati propriæ abrenuntians, semper superioris (id est DEI) voluntatem proflus sequutus fuit, quemadmodum de eo scriptum est: *Abijt quocumque eum ferebat voluntas, scilicet DEI.* Sequitur, & *fecit juxta verbum Domini, quia scilicet, de terra, & de cognatione sua, & de domo patris sui* in solitudinem recessit, DEO pro ipso aliquid melius tunc providente, ut scilicet à morte eriperetur, & ad perfectionem vitæ monasticæ traheretur. Quippe populus Israël per Achab Regem recentè seductus adorabat tunc Baal, tanquam Deum largiorem pluviarum, & fertilitatum, ceterorumque temporalium bonorum. Non advertebat autem populus ille, omnia hæc provenire à vero DEO Israël, & non à Baal, sicut Dominus conqueritur per Prophetam, dicens: *Et hæc nefecit, quia ego dedi ei frumentum, vinum, & oleum, & argentum multiplicavi, & aurum, quæ fecerunt Baal.* Ob hoc volens ELIAS tunc Regi Achab, & populo Israël ostendere, illam esse veram DEUM, quem ipse colebat, & Baal esse falsam Deam, quem Rex instigante regi nã noviter à populo adorandum introducebat, prædixit ei verbo Domini, quòd quantumlibet invocarent Baal, pluviam eis largiri non posset, nec annis illis ros, aut pluvia super terram descenderet donec pro hoc ipse ELIAS DEUM Israel peoraret. Et quia propter carentiam pluvie sequuta fuit tunc famēs vehemens in regno Samariæ, idèd quærebat eum rex interficere. Sed ELIAS priusquam à rege quæreretur, fecit juxta verbum Domini, Quoniam nè à rege inveniretur, recessit n. tu DEI de terra, & de cognatione sua, & de domo patris sui in solitudinem, relinquens de cæteris mundanas divitias, non solum mente, sed etiam opere: ne per domesticam curam, aut per facultates, & terrenas possessiones, impediretur à consecutione perfectionis vitæ monasticæ, ad quam per DEUM tunc vocabatur ipse.

Sequitur. *Cum abijisset, sedit in torrente Carith, qui est contra Jordanem:* quia scilicet, squalorem eremi tunc ELIAS cum silentio æquantiter sustinens, monachalem vitam eremiticam primus hominum à proposito servare studuit, quam bene secundum etymologiam nominis in solitudine torrentis Carith inchoavit. Interpretatur enim Carith, divisio, ut etiam nomen loci, in quo sedit, indicaret eum esse divisum à consortio, & vita sæcularium hominum. Sedit itaque solitarius in torrente Carith, deducens quasi torrentem lachrymas per diem & per noctem; ut sic esset contra Jordanem, id est, contra peccatorum descensionem: Quatenus ex suæ vitæ conversatione innotesceret, quàm rectè à proposito primus hominum officium monachi ipse tunc inchoaret. Monachus enim dicitur ipse sicut, quia singularis, sive solus, & in solitudine sedit, peccataque sua, & aliorum solitarius uberrimè luxi. Mysticè autem, *Cumque abijisset ELIAS contra orientem,* id est, contra originale suæ carnis cupidinem, *sedit in torrente Carith, qui est contra Jordanem:* quia in Carith, id est, in DEI charitate eum dividente à Jordane, Elias, id est, à peccatorum descensione, ex tunc semper existit, sicut ipse ait: *Vivis Dominus exercituum ante cuius vultum sto.* Jure autem merebatur ipse ante celsitudinem divinæ Majestatis stare, quia in iano culmine perfectionis gressum animi fixerat,

ELIAS primus omnium perpetuam virginitatem servavit. Vita monasticæ perfectionis. Off. 2. Spirit. VIII 26

